

Naďa Pažoutová

VILMA

běží o život

ILUSTROVALI
TOMŠKI & POLANSKI

Albatros

Vilma běží o život

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Nada Pažoutová
Vilma běží o život – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Nad'a Pažoutová

VILMA

běží o život

Nad'a Pažoutová

VILMA

běží o život

ILUSTRACE
TOMSKI&POLANSKI

Albatros

OBSAH

JAK TO VŠECHNO ZAČALO.....	7
VELKÉ PŘÍPRAVY	15
KONEČNĚ ODJEZD.....	18
PODIVNÁ SETKÁNÍ.....	25
PRVNĚ BĚŽÍM O ŽIVOT	33
TANEC LOVCŮ.....	40
MOJE NOVÁ RODINA.....	49
S KAUUVOU JE LEGRACE.....	61
MALUUTA	67
JDEME NA LOV.....	73
VODUŠKA	79
UŽ ZASE BĚŽÍM O ŽIVOT	87
HAUAVA	96
VODNÍ VÍLA	107
S HAUAVOU DO MĚSTA.....	121
VELKÉ SHLEDÁNÍ.....	137
MŮJ NEJVĚTŠÍ ZÁVOD.....	148

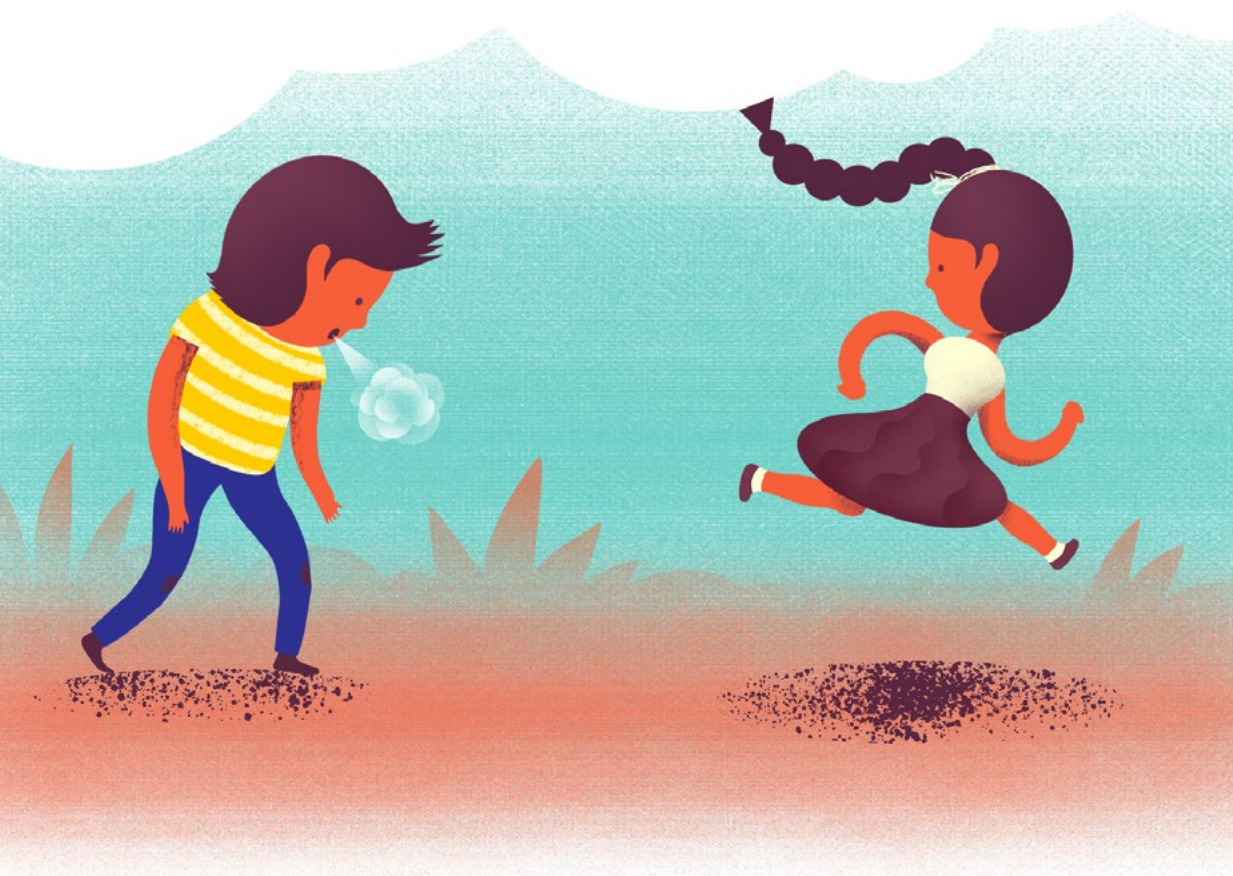
JAK TO VŠECHNO ZAČALO

Že umím hodně rychle běhat, zjistili maminka s tátou, když mi bylo asi šest. Přišli na to úplně náhodou, když jsem zlobila. Měla jsem ten den za úkol dojít do kravína pro mléko, abychom měli ráno s bráchou kakao. Jenže já na to zapoměla, a vzpomněla si na to až máma těsně předtím, než měli v kravíně zavírat. Dost mě to mrzelo, hlavně kvůli tomu kakau, ale ještě daleko víc mi bylo líto, jak se na mě maminka vyčítavě dívala. A tak jsem popadla konvičku a vyrazila. Bylo to do kopce, asi jeden a půl kilometru daleko, a když jsem se vrátila, máma na mě volala, že žádné kakao ráno nebude a ať si to jdu bráchovi říct sama. Nechápala jsem proč, když jsem přeci právě přinesla plnou konvičku mléka. Postavila jsem ji na kuchyňský stůl a šla si po svých.

Za chvilku nade mnou stojí máma a povídá: „Kde jsi vzala to mléko?“ A já na ni koukala jako na zjevení. A ona pokračovala: „Vilmo, neříkej mi, že jsi to stihla, měla jsi na to šest minut.“ Pokrčila jsem rameny a dál se věnovala svému sešitu se zvířaty. Mám totiž zvířata moc ráda. Hlavně ta cizokrajná, z Afriky. Chodím kvůli tomu do zoologické zahrady a tam je pozoruju a fotím si je. Pak si o nich zjistím všechno, co se dá, a píšu si to do toho sešitu.

No, ale zpátky k tomu běhání. Mámě to nedalo a druhý den si zavolala mě i bráchu a povídá: „Rozhodla jsem se, že uspořádáme závod. Slíbila jsem paní Dostálové, že jí pošlu recept na koláč. A ona mi zase slíbila, že ten z vás, kdo jí ho předá, se může svézt na Dolince.“

Bráchovi zasvítily oči, protože strašně rád jezdí na koni. A protože je o čtyři roky starší, myslel si, že vyhraje. Jenže to se spletl, já vyrazila takovou rychlostí, že když se k paní Dostálové doplahočil on, já už pomáhala panu Dostálovi

při sedlání Dolinky. Brácha se z toho zklamání málem rozbrečel, a mně ho bylo dost líto, tak jsem mu tu jízdu přenechala. Krom toho se koní trochu bojím.

Tahle událost ovšem měla velmi zásadní dopad na můj další život. Máma totiž pojala vážné podezření, že jsem výrazný talent na běh. Barvitě popsala všechny moje dosavadní výkony tátovi a ten přijal potřebná opatření. Hned druhý den se zastavil v místním atletickém klubu a domluvil mi tréninky dvakrát týdně. Ani mi to moc nevadilo, protože běhám opravdu ráda. Sice mě to daleko víc baví, když má to běhání nějaký vedlejší smysl, jako bylo třeba to mléko nebo recept na koláč, ale když žádný takový důvod není, jsem ochotná běhat i kolem dokola v našem atletickém klubu.

Když jsem se stala jeho členkou, nechodila jsem ještě do školy, bylo mi totiž teprve šest, a narodila jsem se až v prosinci, takže jsem šla do školy o rok později. To mi ale vůbec nevadilo, do školy jsem se do moc netěšila. Připadalo mi, že člověk ve škole tráví zbytečně moc času. Aspoň můj brácha určitě, a pak nemá čas na věci, které mně přijdou důležité.

Tak třeba zrovna ta jízda na koni. Brácha jezdí na koni opravdu rád, jenže my žádného nemáme, protože máme moc malou zahradu, takže by ten kůň neměl kde běhat. A tak se čas od času sveze na Dolince, ale ne tak často, jak by si přál. Dolinka má totiž většinou čas jenom dopoledne, odpoledne ji totiž pan Dostál půjčuje lidem za peníze. Brácha může jezdit zadarmo, protože o víkendu chodí

Dostálům pomáhat do stáje. Mají tam ty koně čtyři, ale jenom Dolinka je tak hodná a klidná, že ji pan Dostál bráchovi půjčí.

No, takže když jsem se stala členkou našeho atletického klubu, měla jsem na sportování času dost, protože do školy jsem ještě nemusela. Když jsem tam potom konečně nastoupila, ukázalo se, že jsem měla pravdu. Opravdu jsem tam musela trávit daleko víc času, než jsem chtěla, a navíc mi to tam moc nešlo. I když třeba o zvířatech jsem toho většinou věděla daleko víc než paní učitelka, ale ona moje podrobné znalosti o cizokrajných zvířatech moc poslouchat nechtěla a pořád trvala na tom, že špatně držím pero a že počítám moc pomalu. Měla pravdu, asi jsem vážně počítala pomalu, ale většinu příkladů jsem nakonec vždycky spočítala správně. Jenže na to paní učitelka nikdy nepřišla, vždycky mi vzala sešit, že už musíme končit. Nejdřív mi to bylo líto, ale potom jsem se rozhodla, že nemá smysl se tím trápit, a smířila jsem se s tím, že počty nebudou můj oblíbený předmět.

Jednou věcí jsem ale paní učitelku oslnila hned na začátku školní docházky, a sice právě běháním. Brzy přišla na to, že běhám rychleji než všechny ostatní děti od první do páté třídy, a začala mě posílat na atletické závody po celé zemi, abych prý reprezentovala školu. A tak jsem reprezentovala, a vyhrála jsem úplně všechny závody, kam mě poslala.

Jednou byli na jednom takovém závodě novináři a ptali se mě, jak probíhají moje tréninky a jestli jsem po závodech

unavená. Řekla jsem jim, že moje tréninky spočívají v tom, že běhám, a unavená že nejsem, protože mě běhání baví a to, co vás baví, vás nikdy neunavuje, spíš posílí, protože máte přitom radost. Taky jsem jim řekla, že mám moc ráda cizokrajná zvířata a že je zkoumám v zoologické zahradě a učím se o nich z dokumentárních pořadů v televizi, a když potom běžím, představuju si, že jsem třeba antilopa, kterou honí tygr, a představuju si to tak moc, až se tou antilopou vážně stanu a pak běžím jako o život.

Dni pokyvovali a nahrávali si to moje povídání na magnetofon a potom to otiskli v novinách i s mojí fotkou. A taky šli za mojí trenérkou a řekli jí, že se bude konat běh dětí z celé Evropy za zachování africké džungle. Nechápala jsem, jak by mohly evropské děti pomoci africké džungli

tím, že budou mezi sebou závodit v běhání, ale vlastně mi to bylo jedno. Důležité pro mě bylo, že se ten běh měl konat právě v Africe, kde žijí všechna ta zvířata, co mám tak ráda. A tak jsem se rozhodla, že do té Afriky určitě musím jet.

Ono to totiž nebylo jen tak. Abych tam mohla odjet, musela jsem předběhnout všechny děti v celé zemi. Z každé evropské země totiž mělo do Afriky jet jenom jedno dítě a jeden náhradník, a to ti, kteří zvítězí ve všech oblastních a krajských soutěžích a nakonec i ve finále, které se mělo konat v hlavním městě každé země. A tak jsem běžela opravdu jako o život. Přitom jsem zjistila, že dokud jsem běžela jenom pro radost, bylo všechno daleko snazší. Na vítězství mi nijak zvlášť nezáleželo, prostě jsem měla radost, že běžím.

Ted' mi ale na vítězství záleželo opravdu hodně a já vůbec poprvé poznala, co je to tréma před startem. Ale i s ní jsem vyhrávala. Dokonce jsem zjistila, že když ta tréma není moc velká, může člověku i pomoci k lepším výkonům. Právě to se mi stalo na finále, kterého se zúčastnil kluk, který je o dva roky starší než já a běhá opravdu moc dobře. Ptala jsem se ho, proč chce jet do Afriky, a on řekl, že chce být nejlepší běžec z celé Evropy. Řekla jsem mu, že mně je docela jedno, jestli budu nejlepší běžkyně z celé Evropy nebo ne, že prostě potřebuju nutně jet do Afriky proto, že tam žijí nádherná zvířata, která mám moc ráda. Díval se na mě dost nechápavě a řekl mi, že je o deset centimetrů vyšší než já a ještě nikdy ho nikdo neporazil. Bylo mi to trochu líto, protože jsem měla dojem, že se na mě vytahuje, ale nakonec jsem to pustila z hlavy.

Když jsme potom běželi hlavní závod, byl ten kluk pořád malý kousek přede mnou a já si začínala myslet, že tohle asi bude nad mé síly. Ale potom jsem si vzpomněla na tu nádhernou antilopu ze svého oblíbeného dokumentárního filmu a představila si, že ten vejtaha je tygr, který ji v tom filmu honí. A najednou jsem cítila velikou sílu, rozlila se mi do obou nohou, a já jsem vyrazila jako šipka, předběhla toho kluka a protrhla cílovou pásku. A tak jsem vyhrála i ten poslední závod, a díky tomu se mi splnilo moje největší přání. Čekala mě cesta do Afriky.

VELKÉ PŘÍPRAVY

Čas mezi mým vítězstvím v celostátním kole a odjezdem do Afriky se neuvěřitelně vlekl. Letělo se totiž až o prázdninách a mým úkolem do té doby bylo zdárně dokončit pátou třídu. Jak už jsem řekla, školu zrovna dvakrát nemusím a hodně mě zdržuje od věcí, které mám ráda. Tentokrát jsem ale poprvé v životě měla dobrý důvod se ve škole hodně snažit. Maminka mi totiž řekla, že moje závěrečné vysvědčení se nesmí zhoršit ani o jedinou známku, jinak nikam nepojedu. Marně jsem jí vysvětlovala, že by to byla mezinárodní ostuda. Trvala na svém, a jak ji znám, klidně by si tu mezinárodní ostudu udělala.

Takže jsem se poprvé v životě ve škole opravdu snažila, přestože mě většina věcí, které tam děláme, zrovna moc nebaví. Ale jak jsem se začala hodně snažit, začalo mi to jít líp, a nakonec mě to i víc bavilo. Nakonec jsem se dost zlepšila, což ohromně potěšilo mámu i tátu. Z angličtiny jsem dokonce měla jako jediná ze třídy jedničku, ale to se asi nepočítá, protože angličtina mi šla vždycky úplně sama, asi proto, že spousta mých oblíbených dokumentů o zvířatech je v angličtině a mě ty dokumenty zajímaly tak moc, že jsem se jim nakonec naučila rozumět. Moje závěrečné školní vítězství mi bylo docela fuk, protože

na škole mi nesejde, ale měla jsem ohromnou radost z toho, jak se radují máma s tátou.

A pak to bylo konečně tady. Tři dny do odjezdu. Máma mi balila kufr a vypadala hodně ustaraně. Já jsem se těšila tak, že jsem už vůbec nedokázala myslet na nic jiného. Na internetu jsem si zjistila o africké džungli všechno možné. Úplně mě vyděsilo, že africká džungle pomoc opravdu potřebuje, a to jakoukoli. Nachází se pod ní totiž ohromné nerostné bohatství, kvůli kterému jsou někteří lidé ochotni ji celou zničit, i s lidmi a zvířaty, kteří tam žijí. Dozvěděla jsem se, že třeba pod republikou Kongo se nachází ohromné množství suroviny s názvem coltan, která se používá při výrobě mobilních telefonů.

Za tu jsou výrobci mobilů ochotni zaplatit tolik peněz, že se na světě najde dost lidí, kteří ten coltan z Konga dostanou stůj co stůj.

Pořád jsem sice nechápala, jak bych něčemu tak strašnému mohla zabránit tím, že poběžím mezinárodní závod, ale dozvěděla jsem se, že organizace pro lidská práva, která ten závod pořádá, má ve světě docela velký význam. A tak o tom už nebudu přemýšlet a udělám pro to, co umím. Takže prostě poběžím

nejrychleji, jak dokážu. A tentokrát navíc poběžím skutečně o život, ne o ten svůj antilopí, ale o ten, co patří všem živým tvorům, kteří v džungli žijí, a koneckonců i o život džungle samé.

KONEČNĚ ODJEZD

Připadalo mi, že máma s tou mojí cestou opravdu moc nadělá. Pořád se strachovala, aby se mi tam něco nestalo, neustále opakovala, že tam žijí úplně jiní lidé a taky nebezpečná zvířata. Přišlo mi, že dost přehání, že lidé jsou všude stejní, a zvířata, která tam žijí, koneckonců všechna dobře znám. Jsem si jistá, že mě tam nakonec pustila jenom proto, že věděla, jak strašně moc se tam těším a že bych se asi ubrečela k smrti, kdybych tam po všem tom úsilí neodjela.

A tak byl ten den konečně tady. Na letišťě mě odvezli táta s bráchou. Máma zůstala doma, protože by jí to prý utrhlo srdce, a taky jsme potřebovali jedno místo v autě pro moji trenérku Álu. Letěla jsem letadlem poprvé v životě, ale vůbec mi to nepřipadalo nějak zvlášť dobrodružné. Daleko zajímavější bylo, co následovalo po přistání.

Po noci strávené v hotelu jsme s Álou nastoupily do autobusu, který nás měl odvézt na místo konání závodu. Byla před námi hodně dlouhá cesta, ještě před závodem jsme se prý měli trochu seznámit s africkým kontinentem a dozvědět se víc o ohrožených místech, která je třeba chránit jakýmkoli způsobem. Dumání nad tím, jak náš běh může pomoci, už jsem dávno nechala na lidech

z té celosvětové organizace. Spíš jsem teď myslela na to, že během toho týdne před závodem bych mohla vidět zvířata, kvůli kterým jsem se do Afriky tolik těšila. A tak jsme vyrazili.

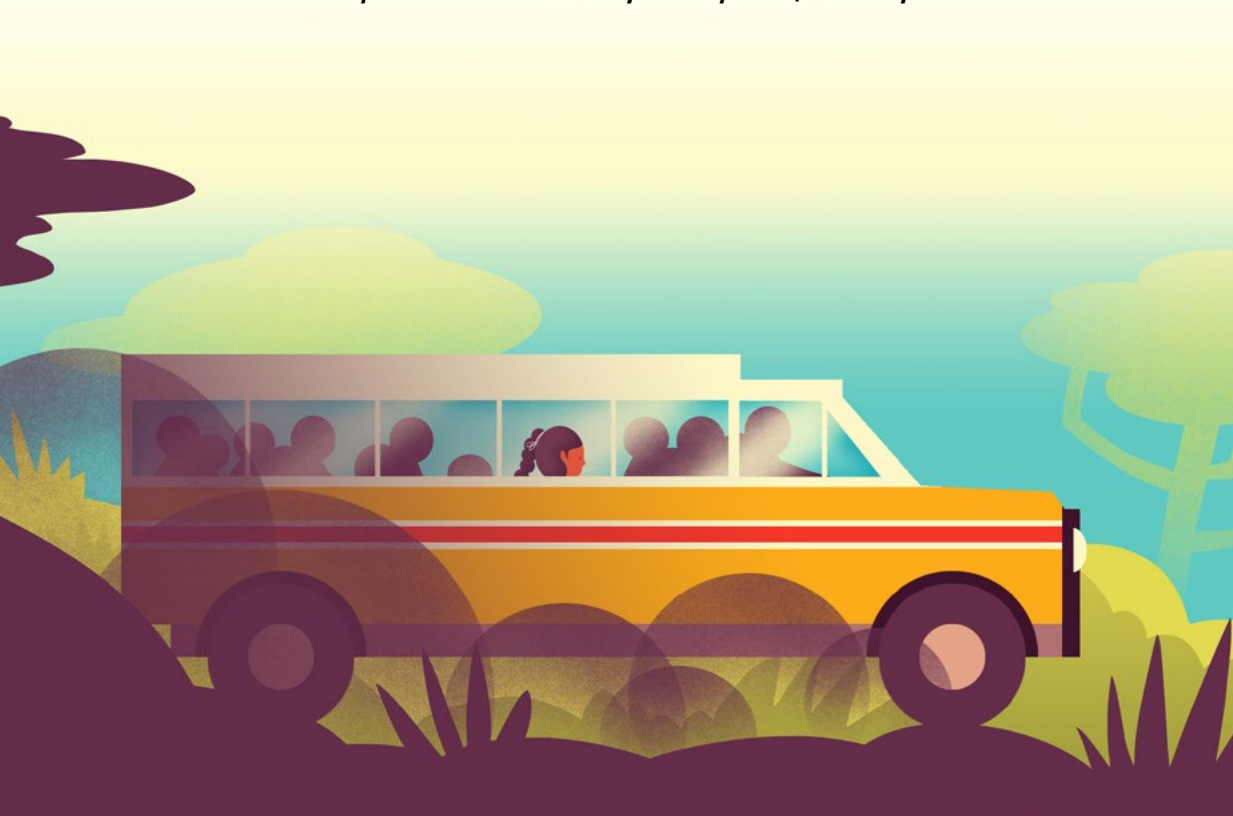
Zpočátku jsme jeli po asfaltové silnici a kolem nic moc zajímavého nebylo, ale to se brzy změnilo. Asi po třech hodinách se náš autobus začal kodrcat ve dvou vyjetých kolejkách uprostřed krásně zelené krajiny. Co chvíli jsme museli zastavit, protože přes cestu přecházely krávy a kozy. Projeli jsme kolem několika vesnic, které se skládaly z kruhových hliněných staveb se slaměnými střechami. Bylo to ohromně zajímavé a připomínalo mi to ty dokumentární filmy, na které jsem se dívala doma. Potřebovala jsem nutně vystoupit a jít blíž. V autobuse byla klimatizace a já si připadala jako v kině.

Řekla jsem Ále, že bych chtěla jít ven, nadýchat se vzduchu a setkat se s vesničany. Jenže Ála namítla, že je to příliš nebezpečné, protože bychom mohli narazit na divokou zvěř. Ujistila jsem ji, že je to nesmysl, vždyť divoká zvěř žije v národních parcích, a kdybychom náhodou nějaké zvíře potkali, měla bych velkou radost, protože to je jeden z hlavních důvodů, proč jsem do Afriky přijela.

Jenže Ála trvala na svém, a navíc neměla na program zas tak velký vliv. Cítila jsem ohromné zklamání, došlo mi, že celý týden, během kterého máme poznávat africký kontinent, bude nejspíš vypadat takhle. Ála se nicméně zdála být spokojená, ale jen do chvíle, než se dozvěděla,

že dnešní noc strávíme ve stanech kdesi na břehu řeky. To mi zvedlo náladu. Těšila jsem se, až konečně vystoupíme z autobusu na víc než deset minut.

Těsně před večerním tábořením jsme projížděli docela zvláštní krajinou a náš průvodce nás upozornil, že blíž k pralesu se už během našeho afrického pobytu nedostaneme. Kdyby jen věděl! Taky nám řekl, že si postavíme stany jen asi pět kilometrů od okraje pralesa a že když se podíváme vpravo, uvidíme tam poslední vesnici, kterou dnes mineme. Taky nás upozornil, že domorodci, co v té vesnici žijí, jsou poměrně nepřátelští a nesnášejí bělochy, kteří si je chtějí fotografovat. Nechápala jsem, proč nám to říká, když jsme se nemohli jít seznámit ani s domorodci, kteří údajně přátelští byli. Podívala jsem se na Álu a bylo mi jasné, nač myslí.

„Neboj se, Álo. Kdyby pro nás byli nebezpeční, určitě bychom si tady nestavěli stany,“ chlácholila jsem ji. Jenže Ála byla vážně strašpytel, a navíc ji Afrika vůbec nezajímala. Zajímala ji jen atletika, jmenovitě běh, a byla ráda, že může trénovat zrovna mě. Ta Afrika byla jaksí navíc a Ála věděla, že jestli chce mě, musí přijmout i výlety na místa, která ji zrovna netěší. Teď zrovna na jednom takovém místě byla a můj pocit bezpečí ani trochu nesdílela.

„Vilmo, ty vůbec netušíš, co by se nám mohlo stát,“ řekla nervózně. Ale vzápětí si uvědomila, že z nás dvou je to ona, kdo by měl šířit dobrou náladu, klid a pohodu, a tak dodala:

„Naštěstí to organizátoři mají pod kontrolou, takže se nemusíš ničeho bát.“

Kousla jsem se do rtu a nechala ji, ať si myslí, že má vše pod kontrolou. V hlavě se mi totiž začal rodit plán, pro jehož uskutečnění jsem potřebovala, aby byla Ála v klidu.

To se sice nestalo, ale i přesto Ála poměrně brzy usnula. Ležela jsem vedle ní a ani jsem nedutala. Poslouchala jsem, jak dýchá, a když už docela dlouho oddychovala pravidelně a zhluboka, začala jsem se potichoučku štrachat ven ze stanu. Musela jsem být opravdu hodně opatrná, protože kolem stanů samozřejmě procházela hlídka, kterou jsem nepotřebovala potkat. Musím prostě obhlédnout vesnici těch nevlídných domorodců stůj co stůj. Věděla jsem, že kdyby na to někdo přišel, měla bych ohromný průšvih, ale nemohla jsem si pomoci. Vzala jsem si s sebou baterku a byla jsem si jistá, že těch pár kilometrů, které nás dělily od okraje pralesa a domorodé vesnice, uběhnu jako nic a za chvíli budu zase zpátky, aniž by kdokoli něco zjistil.

Počkala jsem, až hlídka projde kolem našeho stanu, vyběhla jsem ven a rychle se schovala za hustý keř. Pak jsem opatrně přeběhla k širokému pruhu jakýchsi barevně kvetoucích rostlin, tak vysokých, že mě skryly, aniž bych se musela přikrčit. A pak už mě schovala noc. Srdce mi bušilo až v krku, strašně jsem se bála. Bála jsem se zvířat a duchů, bála jsem se, že někdo přijde na to, že jsem utekla, bála jsem se, že se ztratím. Ale musela jsem to udělat.

Ta vesnice mě přitahovala, nedokázala jsem myslet na nic jiného. Potřebovala jsem si ji prohlédnout zblízka. Chvilku jsem šla, chvilku běžela, tak jako to dělali indiáni, a ani jsem nepotřebovala baterku, protože svítil měsíc. Vrátila jsem se zpátky po cestě, po které přijel autobus, až jsem se dostala k takovému zvláštnímu ohybu, u něhož se tyčil pahýl stromu. To místo jsem si zapamatovala, když jsme jeli kolem. Věděla jsem, že vesnice byla z tohoto místa dobře vidět a že k ní vede uzoučká pěšinka v hustém podrostu.

Za chvílku jsem se už prodírala liánami a snažila se cestičku najít. Několikrát jsem upadla a podrápala si obličej, ale nakonec jsem to zvládla. A pak jsem už běžela tak dlouho, dokud jsem v měsíčním světle nezahlédla obrys první kruhové chýše se slaměnou střechou. Byla jsem bez sebe strachy a vzrušením, srdce jsem cítila až v krku a potichoučku jsem se přibližovala k chatrči. Ve spáncích mi bušila krev a já vůbec neslyšela a nevnímala, co se kolem mě děje. Viděla jsem jenom temné obrysy kruhové stavby.

Podivný pohyb v trávě jsem zahlédla příliš pozdě. Co si vymrštilo do vzduchu přímo přede mnou a v příští vteřině jsem na něco divného tuhého šlápla. V lýtku mi zaškubala ostrá bolest, a než jsem si stihla uvědomit, co se děje, byla všude naprostá tma.